

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२५

तृतीय वर्ष

सत्र – ५

विषय:- भारतीय समाज (BAS23-503)

दिनांक : २८/११/२०२५

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १. दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. स्वातंत्र्योत्तर काळातील अनुसूचित जातींना दिलेल्या विशेष सवलती व कल्याणकारी योजना यावर माहिती लिहा.
२. कुटुंबाची व्याख्या लिहा व भारतातील कुटुंबांच्या भिन्न प्रकारांवर माहिती द्या.
३. भारतीय समाजातील विविधतेस कारणीभूत घटक कोणते ते स्पष्ट करा.
४. माध्यमिक शिक्षण व उच्च शिक्षणावर माहिती द्या.

प्रश्न २. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. आदिवासींच्या आरोग्य विषयक समस्येवर माहिती द्या.
२. भारतीय स्त्री जीवनावर टिपण तयार करा.
३. ब्रिटिश काळात कायदा व न्यायव्यवस्था कशी होती ते स्पष्ट करा.
४. भारतातील लोकसंख्या वाढीची कारणे विशद करा.
५. स्वातंत्र्योत्तर भारतातील धार्मिक जीवनावर माहिती लिहा.

प्रश्न ३. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. स्त्रियांची परिस्थिती सुधारण्यासाठी कोणत्या उपाययोजना केल्या गेल्या आहेत?
२. ब्रिटिश काळात भारतातील उद्योग व व्यापार यामध्ये झालेले बदल स्पष्ट करा.
३. विवाहाची व्याख्या द्या व भारतातील विवाहसंस्थेचे बदलते स्वरूप स्पष्ट करा.
४. स्वातंत्र्योत्तर काळातील शासन आणि शिक्षण यांच्यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

Translation in English
Sub: Indian Society (BAS23-503)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain in detail the special concessions and welfare schemes given to scheduled castes in post Independent period
2. Define family and write about the different types of family in India.
3. Which are the various factors responsible for diversity in Indian society? Explain.
4. Explain in brief on secondary education and higher education.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain in brief the health issues of Tribal society.
2. Elucidate on the life of Indian women.
3. How was law and Judiciary during British period? Explain.
4. Explain the causes of population growth in India.
5. Write in brief about Indian Religious life in post Independent period.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Explain various measures to improve the status of women.
2. Discuss on the changes taken place in Industrial sector and trade during British period in India.
3. Define marriage and discuss on the changing nature of marriage institution in India.
4. Explain the interrelation between state and education in post-independent period.
